

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **J.H.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 3. 2026, č. j. 10.01-000141/26-0005, vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 30/2026, o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem,

t a k t o :

- I. Žalobci **se přiznává** osvobození od soudního poplatku za návrh na přikázání soudu jinému než místně příslušnému.
- II. K projednání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 30/2026, **je příslušný** Krajský soud v Ústí nad Labem.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou nejprve u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým mu neurčila advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud věc usnesením ze dne 7. 4. 2026, č. j. 59 A 18/2026-9, postoupil Městskému soudu v Praze. Žalobce dne 20. 4. 2026 doručil krajskému soudu návrh na delegaci věci k němu. Uvedl v něm, že vzhledem k jeho bydlišti bude k projednání věci příslušná pobočka v Liberci. Návrh se týkal také dvou obdobných věcí vedených u krajského soudu pod sp. zn. 59 A 15/2026 a sp. zn. 59 A 17/2026.

[2] Ve svém návrhu žalobce odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 28. 11. 2025, č. j. Nad 167/2025-58, a ze dne 26. 2. 2026, č. j. Nad 8/2026-66, kterými byly dřívější obdobné věci žalobce přikázány krajskému soudu, a to z důvodu nutnosti celodenní péče o jeho matku, kterou nelze zajistit jinak. Žalobce v nynějším návrhu uvedl, že od posledního přikázání věci nenastala změna ani ohledně důvodů přikázání věci, ani ohledně jeho majetkových poměrů, které se nezlepšily. Nadále má vysoké výdaje spojené

s péčí o matku a potřebuje jí koupit polohovací postel za 80 000 Kč. Zaplacením soudního poplatku by ohrozil výživu vlastní i matky. Podle žalobce by soud měl zvážit, zda mu není možné přiznat osvobození od soudních poplatků.

[3] K výzvě městského soudu žalobce dne 18. 5. 2026 prohlásil, že se situace nezměnila a nadále celodenně pečuje o matku.

[4] Žalovaná se ve vyjádření k návrhu pozastavila nad množstvím soudních řízení, která žalobce vede nejen proti ní. Soudy by měly zvážit, zda žalobci znovu poskytnou dobrodinné osvobození od soudních poplatků nebo přenesení místní příslušnosti na jiný soud. K návrhu samotnému podotkla, že jednou prohlášená delegace neplatí pro neurčitý počet žádostí i do budoucna. Pokud ale soud důležitý důvod ve smyslu § 9 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) dovodí, pak podle žalované připadá v úvahu jedině krajský soud a podle jeho rozvrhu práce jeho pobočka v Liberci (srov. usnesení NSS č. j. Nad 167/2025-58, bod 14).

[5] Městský soud dne 21. 5. 2026 předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu žalobce na přikázání věci krajskému soudu, s nímž byla spojena žádost o osvobození od soudních poplatků.

II. Žádost o osvobození od soudních poplatků

[6] Podle § 36 odst. 3 věty první a druhé s. ř. s. „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno“. Tato žádost má význam i ve vztahu k návrhu na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti. Tento návrh je totiž podle položky č. 24 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, zpoplatněn částkou 1 000 Kč.

[7] Shodně jako ve věcech vedených pod sp. zn. Nad 167/2025 a sp. zn. Nad 8/2026 žalobce požádal i v tomto řízení o osvobození od soudních poplatků. I když k nynější žádosti nepředložil vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, uvedl, že jeho poměry se nezměnily. Nejvyšší správní soud rozhodl o obdobné žádosti žalobce usnesením č. j. Nad 8/2026-66, tedy jen před třemi měsíci, a tudíž bylo možné vycházet z údajů uvedených v tomto řízení.

[8] V dříve doložených prohlášeních žalobce uvedl, že žije v domácnosti se svou matkou, jejich příjem tvoří příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč za péči o matku ve stupni závislosti IV a starobní důchod matky ve výši 14 631 Kč. Žalobce nemá příjem či výnos z majetku, bankovní účet či zůstatek na účtu ani úspory. Má dluh z půjčky poskytnuté věřitelem RCV, s.r.o. ve výši 114 393,75 Kč, který splácí částkou 10 000 Kč měsíčně, a dluh u Ministerstva spravedlnosti ve výši 300 Kč bez nákladů exekuce (cca 7 000 Kč). Oba dluhy jsou exekučně vymáhány. Nájemné v bytě a zálohy na energie činí 3 503,50 Kč. Péče o matku vyžaduje 24hodinovou dostupnost a je finančně náročná. Placená péče je poskytována v rozsahu 9 hodin denně při ceně za 1 hodinu péče 150 Kč. Žalobce plní také vyživovací povinnost ve

pokračování

výši 20 000 Kč (usnesení NSS č. j. Nad 167/2025-58, bod 5, a č. j. Nad 8/2026-66, bod 7). Nyní doplnil také výdaj na polohovací postel ve výši 80 000 Kč.

[9] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud, stejně jako v usneseních č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66, dospěl k závěru, že osobní, majetkové a výtěžkové poměry žalobce odůvodňují plné osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., neboť finanční prostředky, které má měsíčně k dispozici, jsou v podstatě stejné, jako jeho výdaje, ne-li nižší. Z tohoto důvodu jej osvobodil od soudního poplatku za návrh na přikázání věci jinému soudu než místně příslušnému (výrok I.).

III. Návrh na přikázání věci jinému soudu

[10] Jde-li o návrh žalobce na přikázání věci jinému soudu, podle § 9 odst. 2 s. ř. s. „*Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné*“.

[11] Žalobce svůj návrh odůvodnil tím, že celodenně pečuje o svou matku. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho činnosti známo, že již v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 167/2025 žalobce tuto skutečnost doložil rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 13. 10. 2016, č. j. 122013/2016/LIB. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že matka žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb, a proto je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV – plná závislost. Skutečnost, že žalobce pečuje o svoji matku již od roku 2013, potvrzuje i novější potvrzení úřadu práce ze dne 5. 11. 2025, č. j. 71471/2025/LIB, které žalobce předložil v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2026. V nyní posuzované věci žalobce prohlásil, že o matku nadále celodenně pečuje.

[12] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod odchýlit se od závěru, k němuž dospěl v usneseních č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66, že nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku je důležitým důvodem opodstatňujícím delegaci vhodnou podle § 9 odst. 2 s. ř. s. Takový postup odpovídá jeho rozhodovací praxi i v jiných podobných případech (např. usnesení NSS ze dne 22. 6. 2004, č. j. Nad 87/2004-25, v němž byla jedním ze žalobců matka osobně pečující o dvě nezletilé děti, z nichž mladšímu byl necelý rok). Byly tak splněny podmínky pro přikázání věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 7 A 32/2026 k projednání a rozhodnutí krajskému soudu (výrok II.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2026

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu

